

Een duidelijk verschilkenmerk tussen niet-bloeiende *Trifolium fragiferum* en *T. repens*

door

A. DE VISSER (St. Laurens)

In de hedendaagse drukken van de Nederlandse flora's wordt geen of nagenoeg geen melding gemaakt van de bladkenmerken van de soorten *Trifolium repens* L. en *T. fragiferum* L. Hoewel de ervaren veldbioloog deze beide soorten ook vóór de bloei meestal wel weet te onderscheiden, kan er twijfel ontstaan, vooral als de witte vlek op de blaadjes van *T. repens* onvoldoende duidelijk is. Een dergelijk geval deed

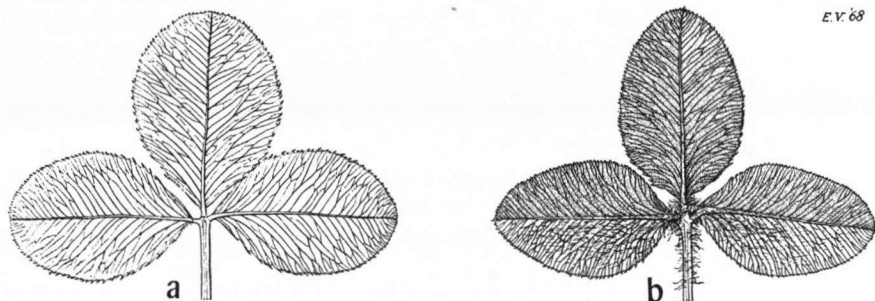

Fig. 1. Bladen van a: L., b: L., beide gezien van de onderzijde; het doffe gedeelte is gestippeld.

zich tijdens de Unio-1968 voor, waar het er bovendien om ging een juist in bloei zijnde, rose-bloeiende vorm van die soort te onderscheiden van *T. fragiferum*.

Behalve dat de bladstelen van *T. fragiferum* (fig. 1, b) iets behaard zijn en de blaadjes-stelen zelfs vrij sterk, is ook de vorm der blaadjes meer ovaal dan bij *T. repens* (fig. 1, a). Bovendien zijn die van *T. fragiferum* dichter en meer doorschijnend generfd dan bij *T. repens*. Ondanks deze verschillen bleef er nog twijfel bestaan.

Er is echter een onmiskenbaar kenmerk, dat niet algemeen bekend bleek, maar dat steeds tot de juiste determinatie kan leiden. De onderzijde van alle blaadjes van *T. repens* is enigszins glimmend; bij *T. fragiferum* is dit alleen het geval bij de van het topblaadje afgekeerde helft der zijblaadjes; de naar het topblaadje toegekeerde helft en het topblaadje zelf zijn aan de onderzijde dof. Een en ander is vooral bij een bepaalde lichtinval duidelijk te zien. Door hierop te letten is het steeds mogelijk — ook in moeilijke gevallen — de beide soorten van elkaar te onderscheiden.

Summary

The author mentions a not generally known difference in the leaves of *Trifolium repens* L. and *T. fragiferum* L.:

1. All the leaflets of the trifoliate leaf somewhat shining beneath (fig. 1, a) . . . . . *T. repens*
- 1². Terminal leaflet and the acroscopic half of the lateral leaflets dull beneath, the basiscopic half shining (fig. 1, b) . . . . . *T. fragiferum*